

Examenul național de bacalaureat 2026

**Proba E. d)
Filosofie**

Simulare județeană ianuarie 2026

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Filosoful care afirmă că omul este scop în sine este:
 - a. Immanuel Kant
 - b. Lucian Blaga
 - c. Jean Paul Sartre
 - d. Blaise Pascal
2. Problematika binelui și a răului, în sens strict:
 - a. apare atunci când reflectăm numai asupra limitelor cunoașterii
 - b. este proprie numai omului și apare atunci când reflectăm asupra moralității acțiunilor noastre
 - c. apare atunci când reflectăm numai asupra analizei logice a limbajului
 - d. apare atunci când reflectăm asupra sensului existenței
3. J. P. Sartre consideră că:
 - a. scopul existenței ființei umane este acela de a fabrica unelte
 - b. sensul existenței ființei umane este apropierea de Dumnezeu
 - c. omul este rezultatul propriilor sale alegeri
 - d. în cazul omului, esența precedă existența
4. Potrivit lui Blaise Pascal, natura paradoxală a omului se manifestă în următoarele orizonturi:
 - a. moral, teologic, gnoseologic
 - b. teologic, axiologic, moral
 - c. ontologic, gnoseologic, moral
 - d. imediat, axiologic, teologic
5. Pentru Aristotel, fundamentul moralei constă în:
 - a. utilitate
 - b. activitatea sufletului în acord cu virtutea
 - c. datorie
 - d. rațiune
6. Conceptul de natură umană desemnează:
 - a. ansamblul caracteristicilor care singularizează individul în raport cu semenii săi
 - b. ansamblul caracteristicilor accidentale ale omului
 - c. ansamblul caracteristicilor esențiale ale omului
 - d. ansamblul trăsăturilor de personalitate ale cuiva
7. Potrivit eticii hedoniste:
 - a. fericirea apare ca stare de plăcere și absență a suferinței
 - b. doar acțiunile săvârșite din datorie pot avea conținut moral
 - c. fericirea e posibilă prin activitatea dedicată cunoașterii
 - d. fericirii îi este proprie activitatea sufletului conformă cu virtutea
8. Aristotel, în lucrarea „Politica”, consideră că:
 - a. *nu există determinism, omul este liber, omul este libertatea*
 - b. *omul este ceva ce trebuie depășit*
 - c. *statul este o instituție naturală și că omul este din natură o ființă socială*
 - d. *omul este ființa care își revelează misterul lumii*

9. În filosofia lui Immanuel Kant, *binele* înseamnă:
- activitatea realizată din instinct
 - acțiunea săvârșită din datorie
 - căutarea plăcerilor senzoriale
 - activitatea sufletului conformă cu rațiunea
10. Specificitatea omului, în calitatea sa de ființă morală, poate fi surprinsă și prin faptul că:
- este dependentă de influența simțurilor
 - determină apariția uneltelor
 - limbajul articulat determină sociabilitatea
 - poate alege între bine și rău

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *sensului vieții*, din perspectivă filosofică. Punctajul se acordă pentru:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica sensului vieții. 1 punct
- precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre sensul vieții. 2 puncte
- explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) 6 puncte
- ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană 4 puncte
- menționarea unei consecințe asupra omului, în cazul în care este acceptată ideea că omul are un destin creator. 1 punct
- utilizarea adecvată a limbajului de specialitate 1 punct
- încadrarea în limita de spațiu precizată 1 punct

B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *esența omului rezidă în cugetare*. 8 puncte

C. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care cunoașterea de către un adolescent a unor perspective/teorii filosofice cu privire la natura umană poate contribui la formarea și consolidarea interesului acestuia pentru cunoașterea de sine. 6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

"Doctrina potrivit căreia fundamentul moralei este utilitatea sau principiul celei mai mari fericiri susține că acțiunile sunt bune în măsura în care aduc fericire și rele dacă ele au ca rezultat contrarul fericirii. Prin cuvântul "fericire" se înțelege plăcerea sau absența suferinței; prin „nefericire” suferința sau absența plăcerii.” (John Stuart Mill, *Utilitarismul*)

- Formulați, pe baza textului dat, teza lui John Stuart Mill . 4 puncte
- Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *utilitate* și *plăcere*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. Punctajul se acordă pentru:
 - utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic 2 puncte
 - evidențierea corelației existente între termenii dați 6 puncte
 - coerența textului redactat 1 punct
 - încadrarea în limita de spațiu precizată 1 punct
- Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice din textul dat. 6 puncte

B. Știind că etica aplicată a apărut ca reacție față de teoriile morale:

- Menționați două caracteristici ale eticii aplicate. 4 puncte
- Construiți un argument care să justifice ideea potrivit căreia, în situațiile controversate de viață, teoriile morale nu au întotdeauna aplicabilitate practică. 6 puncte